

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ

Y

REDACCIO

CARRÉ NOU DE S. FRANCESCH

núm. 27, pis 2.^{on}

BARCELONA.

PERÍDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LLITERARI.

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

FORA DE BARCELONA

cada trimestre

ESPAÑYA, 8 rals.

CUBA Y PUERTORICO, 16.
ESTRANGER, 18.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

LA PASSIÓ.

Jo fins m' hi arribat à creure que 'l Sr. Bisbe s' equivoca quan veig l' empenyo ab que tracta de prohibir la Passiò; y recordantme de aquells consells tant sants, que diuen: «Cristià, modera las passions, fuig de la passiò, combat la passiò» no puch menos de pensar que 'l bisbe pren unas passions per unas altres.

Pero no es possible que una persona tant ilustrada, no sàpiga que la Passiò que posan al Liceo, al Espanyol y à altres teatros es la *Passiò y mort de nostre Senyor Jesucrist*; no s' cregui pas que la Passiò al viu, perque, digan lo que vulgan, los comediantz no son juhèus per tornar à crucificar à Cristo, sino una representació de aquell sagrat misteri... ¡com l' hi diré jo!.. una serie de quadros reproducció de aquells que per entreniment del públich y satisfacció de las personas curiosas ván à las professions de la senmana santa que celebran las principals iglesias.

Per xo m' estranya que lo que 's permet al carrer, no siga permés al teatro.

Aquest dia un neo vá embestirme dihent:

—Vostés sempre iguals! Are atacan al bisbe perque prohibeix la Passiò.

—Es net.

—Y qué dirian si en lloch de prohibirla obligava á tots los teatros à representarla?

—L' atacariam del mateix modo.

—Ho véu? Y encare dirán?...

—Alto: no dirán res: nosaltres no ataquem al bisbe per atacar al bisbe: ataquem las imposicions, vingan de hont vingan. Tot aquell que s' oposa á la llibertat individual tindrà en nosaltres un contrari. Deixi que 'ls empessaris s' entengan ab lo públich, y 'l públich ab los empessaris. Mentre no vulnerin la moral—y vostè no sostindrà pás que 'l drama sacro la Passiò siga inmoral,—ells s' entendrán, y si no s' entenen pitjor per ells.

Es que las facultats intelectuals dels neos son com aquellas màquines espalilladas que tenen rodas que no engranan: no hi ha remey: es inútil donarlos un impuls; caminan malament.

Al veure que 'ls escenaris s' omplen de figures sagradas, y que 'ls actors que ordinariament son tions d' infern y esca del pecat, una temporada á l' any fan de Sant Pere, Sant Pau y Sant Joan, uns altres los hi donarian las gracies y durant aquella temporada 'ls protegirian, encare que no fós mès que per demostrarlos que donan mès las cosas del cel que las del mon.

Ecls diuen:—Es que à la sombra de una representació religiosa s' hi fá una especulació mundana.

Ay Senyor: encare no fá vuit dias que vá venir à demanarme caritat una pobra dona á qui se l' hi havia mort el marit. Plena de fé, durant l' agonia de aquest vá anarse 'n à una parroquia ab una pesseta y mitja à la butxaca, desitjosa de fer dir una missa pèl pobre agonizant.

Lo primer que ván dirli, al veure que duya la roba apedassada, ván ser las següents paraulas:

—La missa val vuit rals, y 's paga per adelantat. ¡Especulació mundana! diulen. ¿Y las cadiras de las iglesias, no es una cosa semblant á las butacas dels teatros?...

* *

Pero hi ha mès encare.

Si 'ls dihèu, com es veritat, que 'l drama la *Passiò* vá escriure'l un frare y que alguns bisbes, com lo de Vich, ván concedir quaranta días de indulgencia als que 'l representessin y als que anessin á veure'l, escolteulos y 'us dirán:

—Oh! Los temps antichs son molt diferents dels temps d' are: Vich es una ciutat molt distinta de Barcelona. Allà no 's cometent tantas faltas de respecte: la religió allà á la montanya es respectada, etc., etc.

De manera que á creure 'ls à n' ells, Barcelona es un cau d' infern: aqui 'l públich vá á veure la *Passiò*, no mès que per riure's n, y 'ls catòlichs verdaders son en tant infima minoria que no bastan per omplir un teatro é imposar respecte.

Tot aixó 's dedueix del seu modo de argumentar. ¡Infelissons! ¡Vaya un modo de tirarse terra als ulls!

* *

¡Pero qué volen que 'ls diga! Será una equivocació, si vostés volen; pero de vegadas pensant ab aquella tática tortuosa que han inventat los pares Jesuitas, que consisteix en arribar á un puesto per mès voltas que tingan de donar-se, fins hi acabat per figurarme que ab aixó de la *Passiò* no fán la comedia aquells que la representan, sino aquells que la prohibeixen.

Diguinme sino, ¿Qu' es la *Passiò*?

Un drama, literariamente considerat, sense cap mérit; considerat escénicamente, pesat, fastidiós, mès llach que la quaresma, sense novedat, sense interés, reproducció de lo que tothom sab, y que de tant sapi-gut, molts ni mènos arriban á ferne cas.

¿Qui aniria á véurela? Casi ningú.

—Convé que s' hi vaja? Si.

Manera de ferho: cosa privada, cosa desitjada, diu l' adagi; privémala donchs, y s' omplirá 'l teatro.

Y ha succehit al peu de la lletra: lo bisbe ha llansat lo seu anatema y s' ha omplert lo teatro; y fins jo, sensse que may ho haguès somiat, hi hagut de sortir en defensa de la *Passiò*.

* *

No 'u estranyin: jo tinch tambè una passiò. Passiò pèl respecte á la llibertat individual.

P. DEL O.

FÉ, ESPERANSA Y CARITAT.

Lo Sr. Fontrodona ha fet mès mal de lo qu' ell mateix se figura.

Y no 's pensi que vulga dir com á concejal, ja que á dintre de cala Ciutat jo me 'n guardè molt bè de entrarhi quan porto certas intencions; parlo de aquell senyor Fontrodona, que una vegada vá pendre un bitllet de Madrid, y vá treure la grossa, y al cap de un

quant temps vá pendre 'n un altre y vá á tornarla á treure.

Parlo simplement d' aquell senyor Fontrodona que ab això vá demostrar que moltes vegadas las grossas se 'n ván ab los grossos.

—Vol una prova dels desastres que ha fet aquest Sr. Fontrodona?

* *

Donchs vinguin ab mi y 'ls accompanyaré á casa de 'n Quimet Crossas.

En Quimet Crossas era sabater: passava 'l dia treballant, cantant y menjant: als diumenges duya la familia á l' Odeon, y com á bon sabater los dilluns feya festa, per descansar de las fatigas del diumenje.

No han vist un home mès felis, mès bromista y que tingües mès filosofia.

Contant ab lo que guanyava treballant, no ambicionava res; y com que no tenia ambició, no comprava bitllets.

Pero un dia, era 'l dijous sant, al Odeon no hi havia comèdia, y com que allò de anar á seguir monuments l' hi feya mandra y havia de passar la tarde de una manera ó altra, vá armar una bascambrilla ab lo fuster del davant y ván comprar un bitllet dels Emperdrats, no mès que perque no pogués dirse que l' un se ficava á la butxaca 'ls quartos de l' altre.

Vá venir lo dimars de Pasqua y 'ls vá tocar un' unsa.

Gangal!.. Ab los vuit duros á la butxaca, aquella senmana en Quim no sols vá fer festa 'l diumenje y 'l dilluns perque ja 'n eran, sino 'l dimars perque feya de dilluns, y 'l dimecres perque havia tret la rifa, y 'l dijous, 'l divendres y 'l dissapte perque eran tres días rodons, y no valia la pena de posarshi.

Desde llavors un bitllet ó altre sempre 'l prenia, y encare que l' hi succechia molt sovint allò de si 'l è haguès sigut un 9 y 'l 4 un 7 y 'l 3 un 8, ell no 's cansava. La combinació dels números té un atractiu irresistible, y la sorpresa d' errarse d' 1, per exemple, val tant com la de veure 'l mateix número del bitllet que un té estampat á las llistas dels que han sortit.

Un dia que parlavan de la rifa, y que jo l' hi deya que si per compte de posar á las llistas los números que surten hi posessin los que 's quedan dintre; al veure que son tants, lo vici de comprar bitllets s' arribaria á perdre, en Quimet Crossas, vá dirme:

—Jo 'n compraria del mateix modo. Un ó altre ha de sortir... ¿Y si surt lo meu?

—Y si no surt?

—Jo tinch fé ab que sortirá.

Pobre Quimet! tenia fél...

* *

Lo dia qu' en Fontrodona vá treure la grossa, en Quim vá exclamar:

—Ja m' arribará tambè 'l dia.

Poch temps després ne treya un' altra, y llavors l' entusiasmé de 'n Quim no tenia límits:

—Lo cor m' ho diu: jo no hauré de picar sola: 'm faré una casa á l' Enxanxe: fins aniré en cotxe...

—No 'us fèu ilusions: aixó son sorts.

—¿Y qui l' hi diu á vosté que aquesta sort no haig de tenirla jo? No l' ha tinguda en Fontrodona?..

—Pero y si no la teniu?..

—¿Y si la tinch?.. Vaja, erguim, jo tinch esperansa. ¡Pobre Quimet!.. Avants tenia fé: després, ja tenia fe y esperansa.

Per últim: quan vá tenirhi molts diners abocats, ab l' intent de rescabalarse era cada dia més aficionat á la rifa, y com més pega més constància.

La dona se l' hi va morir de una afeció al fetge; los fills l' hi van fugir de casa: va perdre l' humor; pero no l' de comprar bitllets; y al últim no s' va vendre la botiga porque ja no tenia crèdit; pero s' va vendre les eynas, porque ja no l' hi servian.

Enveilit, malaltís, sense forsa moral, ni forsa física, això sí, envejant sempre la sort y la tripa de 'n Fontrodona, en Quimet vá entrar al últim á la casa de Caritat.

Llavors vá completar las tres virtuts: Fé, Esperansa y Caritat.

M. D.

GRASSAS Y MAGRES.

(A MON AMICH EN BALDOMERO ESCUDÉ Y VILA.)

Amich de magres, amich
Profanador de gent grassa,
Escolta un poch ab catxassa,
Com lo tèu gust contradich.
Ab versos molt bén rimats
Has insultat á las mèvas
Per jutjar, ou donchs las tèvas
Y partim las qualitats.
Flacas las vols, no es cap mal;
Per las magres tú perds l' esma,
Està bè; tú ets la Quaresma,
Jo so l' dia de Nadal.
Sento contradir tot gust:
¡Mes qué hi farém! son manfas,
Puig contra las simpatías
No hi hâ re escrit, es molt just;
Tú ets amich de menjars peix,
Jo vull carn; tú vols vinagre,
Jo vull oli; que vols magre,
Donchs á mí m' agrada l' greix.
Tú las primas, jo groixudas;
Tú lleujeras, jo pallassas;
Tú las magres, jo las grassas;
Tú xerraires, jo las mudas.
Lo prim á tú goig te dona
Perque corra y vá lleuver,
Donchs, noy, per mí si pot ser...
¡Un tipo de Fontrodona!
La seca may m' ha agradat
Puig sempre de dura peça
Y á l' estiu lo sol l' asseca
Cóm un pollastre agafat.
La magre als trent' anys, es rância,
La grassa sembla un ensiam,
Y, en temps en que hi hagi fám
Vés quina té mès sustancia.
Quan la prima zelos té
Tot son atachs y ximplesas;
Las grassas no estan encoses,
Ja may s' enfadan per ré.
Y en un ball, prou se sab massa
Que fá de millor ballá
Ab la grassa, y s' vêu clâ,
Que així un hom la balla grassa.
La prima sab marcá 'ls passos,
Mes l' abrassar t' escatima;
Cóm té la cintura prima.....
Natural, té fuig dels brassos.
Amiguet, jo t' parlo en plata:
Per las grassas soch tussut,
Si t' embarcas ab llahut
Jo viatjo sempre ab fragata.

EDUARD NOVELL.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Passió al Liceo, Passió al Odeon, Passió á Gracia, Passió al Espanyol, fins Passió al Circo, ja no falta si no que l' Arderius la fassa, y tindrém que la circular del bisbe ha soliviantat totes las passions.

En vista de aquesta falta de respecte á l' autoritat eclesiástica, ja 'm figureu que algun neo, com lo Judas de la Passió, diu aquell vers tan cayo:

«Me n' vaig á desesperar!»

¡Oh santa tranquilitat del últim sige, que fins per desesperar tenian necessitat de anunciarlo.... y d' anarse 'n!

Al Principal vá ferse l' benefici del Sr. Ruiz y á Romea 'l benefici á favor dels fills del pobre Llimona.

Lo benefici del Sr. Ruiz, vá ser una nit de tabola, porque, la veritat, no han vist vostés un actor que tinga més bona sombra, com aquest madrileno que 'ns ha fet coneixre l' Arderius.

Lo benefici á favor dels fills de 'n Llimona vá traduirse ab un plé, lo qual demostra las simpatias que gosava 'l malaguayan actor de la companyia catalana.

Al mateix teatro Romea vá celebrar lo seu benefici lo Sr. Gonzalez, posant l' obra de D. Miquel Echegaray: «El octavo no mentir» que vá ser del agrado del públic, y pintantse 'l beneficiari y en Fontova mütualment lo retrato ab cinchs minut, y aixó qu' estavan d' esquena l' un á l' altre.

—Aqui hi ha trampa, deya un pintor de parets: jo crech que lo que 'ns pintan es la cigonya.

L' estreno de la senmana ha sigut lo drama «Mestre Jan ó l' honra del treball» que vá efectuarse á l' Odeon l' últim disape.

En vá tractaria de ferlos una explicació del argument: un doble part, dues parteras que 's moren, dos criatures que 's cambian; un obrer qu' era noble, y un noble qu' era obrer; fins una escena en que un vol tirar un tiro á un altre y 's treu una pistola, y l' altre per contenir l' agressió se 'n treu dues y 'l deixa convensut; en suma, un drama d' Odeon.

L' Odeon té 'l seu públic y aquest públic té 'ls seus gustos especials: es precis, donchs, que per seguir aquell ditxo «que menji tothom» lo públic del Odeon tinga 'ls seus dramas y 'ls seus autors.

—No han convidat may á ca 'n Justin á algun conegut aficionat al menjar de casa? Es inútil que s' esmerin: lo burdeos per ell es un vi dolent, los primors de la cuya francesa no tenen cap gust, y surt del restaurant, se 'n vá casa y 's menja un plat d' escudella.

Lo mestre Jan es un plat d' escudella de pagés ¡Bon profit!

En lo Saló de descans del Liceo s' han inaugurat los concerts clàssichs.

Y á Novedats s' ha estrenat una joguina cómica-lírica titulada «Petaca y boquilla.»

Tant del concert com de la joguina 'm parlarém la senmana entrant.

Al Circo eqüestre la domadora Miss Cora continua entrant á la gavia de las fieras.

Aquestas son tant mansas, tenen tant bon geni, que algú fins ha suposat que son xicots cuberts ab pells de fieras.

No es cert: si per cás l' únic que 's pot pendre per una fiera disfressada es aquell òs qu' encare no vêu á la domadora, s' als, se l' hi acosta y la segueix ab una constància digna d' exemple. Aquell si que podria ser un jove que fá l' os.

Per mi lo mès bonich de la colecció es lo mico. No han vist res mès mono. L' altre dia un amich mèu que creu que l' home descendeix dels quadrumanos, després de mirar-se 'l ab gran atenció, vá dirme:

—Es un mèu cusi valencià.

N. N. N.

LA MONEDA DE L' HISTORIA.

ANÉCDOTAS DE HOMES CÉLEBRES.

Bourvalais y Thévenin eran dos contratistas que en temps de Lluís XIV de França havian fet una gran fortuna.

Un dia en una assamblea de financiers se disputaven y en lo calor de la discussió l' últim vá dir al primer.

—Recórdat de que tú has sigut lo mèu lacayo.

—Si, hi convinch; pero tén per segur que si tú ha-guessis sigut lo mèu, encare ho foras.

Quan Cromwell feia la seva entrada triunfal á Londres varen ferli notar la gran afluència de poble que acudia de totes parts, desitjós de veure'l.

Cromwell vá dir:

—«La mateixa gent hi hauria, si 'm dugueissin al calsó.

Fontenelle s' estava morint y un amich l' hi pregunta:

—Com vá aixó?

L' agonitzant respongué:

—Aixó no vá, se 'n vá.

Lo músich Rameau estava morintse y l' assistia un capellà, que ab molta cantarella, l' hi feia piadosas reflexions.

Aprofitant una pausa, digué Rameau:

—Vaja home, calli per Maria Santíssima. ¡Y quina vêu que té mès esquerdada!

Un dia preguntaren al tràgich Crebillon perque tenia tanta afició als gossos.

Crebillon vá respondre:

—¡Qué volen ferhil! Desde que coneix una mica als homes, no tinch altre remey que tractarme ab los gossos.

Fernando VII, calculant lo que succeiria á Espanya després de la seva mort, deya:

—L' Espanya es una ampolla de cervesa fermentada: quan jo 'm mori 's trencarán los fils que sostenen lo tap, y ja veuréu llavors quin espetech.

Altadill y Clavé tothom sab que si no eran geperuts eran bastant corvos. Clavé se 'n preocupa, pero Altadill se 'n reya.

Un dia 's trobaren al banch, y apesar de que llavors apenas se coneixian, acostantse Altadill á Clavé, l' hi preguntá:

—¿Vosté tira Rambla amunt?

—Sí senyor, respongué Clavé.

—Esta bê: llavors jo mudaré d' itinerari y me 'n aniré pèl carrer Ample. No fos cas que algú 'ns digués: «Allí van los dos Alarcóns».

ANACREÓNTICA.

Cada festa en tant que 'l mon brilla entre prosaica pompa,
nosaltres nos reunim tots solets com dues tortoras.
Ella vá ab lo vestit nou,
tant aixerideta y mona,
que mirantla penso jo:

—¡No n' hi ha cap de mès hermosa!
Jugant y riuent contents
baixem al jardí una estona,
corrent d' una á l' altra part
cullint clavellets y rosas;
y quan estém ja cansats
nos assentem sota l' ombrá
d' un arbre que forma un niu
ab las branques ufanoas.

Mon cap se toca en son cap;
ma boca busca sa boca;
ab las flors qu' ella ha cullit
jo n' hi faig una corona;
ab las flors qu' he cullit jo
ella 'n fa un llas y me'l posa
y al pagarla ab un petó,
fent com qui no l' vol me l' torna.

Després, alsantse un moment,
damunt de la verda alfombra
esten un senzill brenar,
hont no hi falta ví ni copas.

Mentre tant aném bebent,
las dauradas papallones
besan nostres fronts radiants
revoltejant joyosas.
Ella riu y 'm mira á mí
ab miradetas tant dolsas,
que ni veig pondre's lo sol
ni sento passar las horas.
Y sempre mon dels amor
segueix apurant las copas,
bebent i legre y cantant
cancinetas amorosas.

Sos ullots ploran de gust,
sas galtes se tornan rojas,
sense reposá un moment
bèu y canta voluptuosa,
hasta que al últim, quan ja
ni sols pot alsar l' ampolla,
se deixa anar sobre mèu
borratxa com una sopa.

C. G.

ESQUELLOTS.

Als arcaldes de barri 'ls han donat unas mangals ab punyo d' or.

Està molt posat en órdre.

Los arcaldes de barri per descompartir á dos que 's barallan, necessitan un bon punyo.

Lo Sr. Fontrodona ha presentat la dimisió del cárrec de president de la comissió de desvío de cauces. Sembla que 'ls senyors que componen la comissió se l' hi han sortit de cauce, y aixó l' tè trastornat.

Es una verdadera llàstima: sense aquell pit del senyor Fontrodona, lo dia que baixi la riera de 'n Malla, no hi ha remey, nos inunda.

Manera d' explotar als pobres, que demanan caritat, perque fins als pobres s' explota:

Un senyor molt bén posat se presenta á un d' aquests pobres que no tenen mès que lo recullen captant, l' hi diu que hi ha una herència de confiança per repartir; qu' es precis fer una sollicitud ab paper sellat, y qu' ell per una pesseta s' encarrega de comprar lo paper, estendre la sollicitud y cuidarse de tot.

Lo pobre reuneix tots los xavos, y entrega la pesseta, y aquell protector dels pobres se 'n vá á menjarse un biftech á la salut dels tontos.

A Barcelona, 'l bisbe qu' es andalús, tracta de privar la Passió, y á Sevilla, l' arquebisbe que, com tothom sab, es català, deixa que la representin en tots los teatros.

A tot' arreu s' han de coneixre 'ls andalusos.

La setmana passada 'ls parlavam de un guarda de consums que, sense com vā ni com costa, va disparar un tiro de revólver contra 'l nostre amic Sr. Millé. Tothom esperava saber quin càstich l' hi aplicarien al que abusant de les armes que se l' hi donan, posa en perill l' existència dels pacífics transeunts.

Ja està castigat.

L' Ajuntament l' ha tret del Portal nou y l' ha col·locat al resguard de la Creu Cuberta.

Qu' es com si diguéssim: per premiar las sèvases has-sanyas l' hi han donat una Creu, encare cuberta.

L' Associació per la reforma penitenciaria té una gran idea, y es la de recullir é instruir á tots los joves que surtin de la presò, á fi d' evitar que segueixin la carrera del crím.

No seria millor recullirlos avants de que hi entressin?

*

Per matricularse en segona ensenyansa, 's necessita fer un exàmen de primeras lletras.

Per entrar á l' Assiló de la Associació per la reforma penitenciaria, serà necessari acreditar que s' ha estat á la presò.

De aquesta manera, algun pare que no tindrà medis per donar instrucció al seu fill, dirà:

—Ja veurás, vés y prén lo rellotje d' aquell senyor.

Aquest es lo primer pás: després anirà á la presò, y al últim després de seguir aquests tràmits, lo mantindrà y sostindrà en l' assiló de la Associació penitenciaria.

Predicant l' altre dia 'l bisbe á Santa Maria del Mar, vā assegurar que mentres tant que 'l catolicisme pertsa influència en las nacions civilisadas, vā propagantse d' un modo sorprendent en los països salvatges.

Es una confessió que val un Perú, sobre tot venint de boca d' una persona que ho deu sapiguer perfectament.

Segons lo bisbe, lo catolicisme vé á ser una cosa que 'ls civilisats la llenyan y 'ls salvatges la recullen!

*

Després, ponderant la impietat dels nostres temps, vā dir que 'ls homes, no contents ab ser víctimas de las iras als ministres de Déu, s' havian atrevit hasta ab lo seu representant directe, 'l Papa.—«Si, anyadíá; al pobre Pio IX lo ván tancar á Roma en una presò, entre quatre parets.»

Qualsevol al sentirlo s' hauria pensat que 'l Vaticano es una caseta petita com un caixonet de posarhi pansas. Senyor meu, lo Vaticano es un palacio en quals cuynas s' hi podrian molt bè mantenir tots los treballadors sense feyna.

Per altra part, si Pio IX s' estava entre aquelles quatre parets que tancan un eden de comoditats y luxo, era perque convenia als seus propòsits.

*

Finalment, posat lo Sr. bisbe á fer revelacions, demostrà hasta la evidència que may com ara s' havia fet tanta propaganda catòlica, may s' havia predicat tant, y á pesar d' aixó, may lo catolicisme havia anat en decadència.

¿Es á dir que com mès se predica menos religió hi ha?

Pues lo remey es molt senzill.

No fassí mès propaganda
deixi corre 'l predicar,
y llavoras ipso facto,
la religió pujará.

Lo dia 24 de Febrer, al peu del panteon de 'n Clavé hi havia un gran número de coronas.

Diuhen que ab la mort tot s' olvida, pero 'l nom de 'n Clavé viurà tant com visca 'l nom de Catalunya.

Pel robo de un auçell que valia dos quartos, á Andalusia un pobre diable vā ser condemnat á cinc anys de presò.

Pel robo de tres cunills y una gallina, l' Audiencia de València vā condemnar á dos infelissos á cinc anys y alguns mesos de presiri.

¡Y tant que 's roba en aquest país!

Aquest dia l' Ajuntament vā ocuparse de las inclusions y exclusions en las llistas electorals.

Un concejal vā citar una ranglera de difunts que figuren á las llistas, y cap d' ells vā ser borrat.

Es natural: aquells cadávers son la forsa principal que tenen alguns regidors per ferse reelegir.

Ja 'n diuhem cosos.

Aquell conjunt de cosos forman lo cos electoral.

De un periódich francés:

—¿Que no 'u sabs? Acaban de nombrar académich á fulano de tal.

—¿Y com dimontri l' han nombrat, no sabent un borall d' ortografia?

— Es molt senzill: perque 'ls que 'l nombran no son capassos de comprendre'u.

Y vaja per final, la següent escena que passa á casa de un sastre.

Entre un parroquiá que l' hi déu una pila de quartos.

Lo primer saludo del sastre, es lo següent dispara:

—Ja porta diners?

—No.

—Donchs es inútil que vinga aquí casa: hi resolt no cosirli ni un botó si no 'm paga.

—Per xó venia: com que jo no 'l puch pagar y vosté no 'm vol fer més roba, hi vingut á veure si faria 'l favor de deixarme 20 duros, per anar á un' altre sastre.

EPÍGRAMAS.

—Diu que té tant bonas mans
l' heréu de casa en Simó.

—Si qu' es estrany, perque avants
las tenia igual que jo.

D. F.

—Va dí en Pau mentres plovia

—Que plou tant, á fé 'm crema.

y respongué sa germana:

—A tú 't crema?... A mí 'm refresca.

A. T. E.

—Creurás que ja fá papers

á n' al Tívoli en Franciso?...

—Tant mal que cantal... ¿Y quins fá?...

—Per are papers ridícols.

C. G.

—Ab tot y la malaltia

tinch molt bon color ¡no es cert?

—Y tal! Té un color magnífich

(Un magnífich color vert!)

C. G.

QUÈNTOS.

Se presenta un subjecte tot trist y compunjit á casa de un advocat, pren assiento y li demana una consulta, entaulantse 'l següent diálech:

—Sr. advocat, diu al comensar, sabrá que jo soch casat.

—Bé.

—Y que la mèva dona m' enganya.

—Perfectament.

Llavors agafant lo sombrero tot decidit, exclama:

—Ah, si? Perfectament? Donchs me 'n vaig á buscarme un 'altru.

Una frasse de un borratxo:

—Com que no tinch fills ni parents, me sembla á mí que bé puch liquidar la meva hisenda...

Hi havia un redactor de periódich tant valent ab la ploma als dits com cobart quant l' hi arribaven certas circumstancies.

Feyà un article que 'n rajava sanch; pero l' agraviat anava á demanarli una satisfacció, y tornantse groch com la cera, negava que fos ell l' autor del article.

Un dia que 's trovava en un cas d' aquestos, lo director del periódich, va dir-li:

—No hi ha mes; s'ha de desafiar, ó sino, es impossible que puga continuar mes temps al periódich. No m' convé que tothom vaja diuent, com ja comensa á dirse, que lo que nosaltres escribim, no sabém sostenerlo en tots los terrenos.

—Pero gy si 'm mata?

—No 'l matarà: 's carregan las pistolas sense bala: la qüestió es fer veure al públic que vosté es capás de posar-se al davant del seu adversari.

Un sabater molt presumit assistia á una de aquellas reunions en que s'hi véu tanta barreja de gent d' alta posició y d' altres que sense serho volen semblarho.

Lo sabater va atrevir-se á demanar un ball á una marquesa.

—Es impossible, l' hi digué aquesta, alsant la véu perque tothom se 'n enterés. M' ha fet unes sabatas tant estretas, que no puch donar un pas.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Ma primera, en abundancia;
sempre fá passar lo fret;
primera y segona 's troba
en l' imperatiu d' un verb;

tercera y prima goberna
en un país estranger;
y 'l total pera menjar
certas verduras l' usem.

UN FART.

La mèva tot se diu Pena
y 'l brenar que més s' estima
es un bon tros de segona
y un got de llet, pero prima.

PAU SALA.

ENDEVINALLA.

Soch de cotó y no soch roba;
m' untan d' oli sen ser màquina
soch llarch y 'm fan tornar curt
y 'm creman sense cap llàstima.

LLOSERO.

MUDANSA.

Demá á las tot á ta casa;
si no tot, no t' encaparris
perque tot també una junta
y podrà ser que tardí.

UNIFORME.

TRENCA-CLOSCAS.

Perdiu, Calandria, Cobich, Cadarnera, Pinsá, Merla.

Posar aquests noms en columna de modo que ab la quinta lletra 's formi lo nom d' un altre auçell.

PE SA Y ES.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1	2	3	4	5	6	7	Nom de dona.
1	7	3	5	6	2	—Id.	id.
1	2	3	4	7	—Id.	id.	
1	7	3	5	2	—Id.	id.	
4	2	6	7	—Id.	id.		
3	5	4	2	—Id.	id.		
4	5	7	—Una parenta.				
1	5	—Una nota.					

TIJA XICH DE M. DE R.

CONVERSA.

—Ola, Badó ¿qué hi ha de nou?
—Noy, estich enamorat
—¿Y no sabs la casa?
—Sí; al carrer del Carme.
—¿Que viu ab botiga?
—No; en un primer pis.
—¿Ab lo seu pare?
—Y ab sa mare.
—¿Com se diu?
—No t' ho repetiré pas. Ja 'u saps.

PIPETA.

GEROGLIFICH.

L. A. J.

I. I. I.

T

I I I

A. D. I 20

A O :: P

OR TA

TOT.

SANLUAB.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.—Passió.
2. IDEM 2.—Vilaseca.
3. ENDAVINALLA.—Poma.
4. SINONIMIA.—Criat.
5. TRENCA-CLOSCAS.—Plátano.
6. CONVERSA.—Ramon.
7. ROMBO DE PARAULAS.—

V
Na s
Varat
Sal
T

8. GEROGLIFICH.—Enalteix l' home la bona educació.

ANUNCI.

MEDICAMENTS DEL DR. WOOM.

NORT-AMERICÀ.

Aixarop lactific per aumentar la cantitat y calitat de la llet. Interessantissim per mares y didas.

PROGRÉS.

Monument que recordarà als venidrs tot gran fet.

Unichs professors d' ensenyansa à Espanya que tindrem are.